

PROJECT-BASED LEARNING
У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(КЕЙС ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

Меняйло В.І.

*доктор педагогічних наук, професор
кафедри загальної та прикладної фізики,
координатор PhD-програм
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Курінна А.Ф.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

За визначенням А. Морган [1], Project-Based Learning (PBL) – це діяльність, в якій здобувачі освіти розвивають своє розуміння того чи іншого явища через залучення до вирішення реальної (або імітаційної) проблеми й при цьому несуть відповідальність за організацію цієї діяльності.

Зазначений метод навчання може бути реалізований у процесі підготовки здобувачів ступеня вищої освіти через:

- **Project exercise** – виконання запропонованих викладачем проєктних вправ в межах певної навчальної дисципліни;
- **Project component** – проєктний компонент, який має міждисциплінарний характер;
- **Project Orientation** – проєктно-орієнтований освітній процес, у якому робота над реальним проєктом стає основою формування навчального плану.

У Запорізькому національному університеті **PBL**-метод знайшов своє практичне застосування в освітньо-наукових програмах підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії через введення проєктного компоненту міждисциплінарного характеру.

За основу було взято модель соціального підприємництва, реалізовану в Університеті Південної Індіани (США) [2]. Запровадженню цього методу сприяв факт наявності спільної освітньої складової (цикл загальної підготовки) у навчальних планах аспірантів усіх спеціальностей. Технологія проєктно-орієнтованого навчання майбутніх докторів філософії реалізується в ЗНУ через:

– **формальну освіту** – викладання курсу «Основи європейської проєктної діяльності», запровадженого в рамках реалізації міжнародного проєкту «Європейська проєктна культура» [], який отримав грантову підтримку за програмою Єразмус+, напрямом «Модуль Жана Монне». Підсумковим контролем за цим курсом є захист групових проєктів, розроблених здобувачами освіти з подальшим пошуком фінансування на їх реалізацію;

– **неформальну освіту** – проведення тренінгів щодо написання проєктних заявок, майстер-класів, Єразмус-ланчей, організаційно-дальнісних ігор тощо;

– **познавчальну діяльність** – участь здобувачів освіти у круглих столах, презентаціях, конференціях на проєктну тематику, залучення їх до виконання реальних соціальних, освітніх, наукових проєктів, що реалізуються в університеті.

Застосування **Project-Based Learning** у підготовці здобувачів вищої освіти дозволили не лише підвищити якість їх підготовки, розвинути проєктні компетентності та гнучкі навички, але й сприяло активізації грантової та проєктної діяльності в університеті, значно наростивши кількісні показники міжнародних проєктів, які реалізуються Запорізьким національним університетом.

Література:

1. Morgan A. Theoretical aspects of project-based learning in higher education. *British Journal of Educational Technology*. 1983. Vol. 14. No. 1. P. 66–78.
2. Celuch K., Bourdeau B., Khayum M., Townsend L. The role of the university in accelerated learning and innovation as a regional ecosystem integrator. *Journal of Research in Innovative Teaching & Learning*. 2017. Vol. 10. Iss. 1. P. 34–47.
3. Європейська проєктна культура (сайт проєкту). URL: <https://europroc.znu.edu.ua/>